

Har vi råd til å redde Oslofjorden?

Oslofjorden er forurenset av menneskelige aktiviteter. Forurensingene kommer fra landbruk, industri, veianlegg og utslipp fra private husholdninger. Dette er det store enigheten om. Og det haster med å gjøre tiltak før livet i fjorden dør, og skadene blir uopprettelige. Men har vi råd til å iverksette de tiltakene som må til? Et kjent begrep er at «forurenser må betale». Men forurenserne i dette tilfellet er vårt menneskelige fellesskap.

Landbruket gjør sine tiltak, og er pålagt til å innrette seg etter miljøplan for primærnæringene. Noe av kostnaden med dette blir dekket gjennom de statlige tilskuddsordningene for landbruket.

Kostnadene med kommunale renseanlegg og håndtering av spredt privat avløp, er det derimot kommunen og ikke minst de private husholdningene som må dekke selv. Dette gjøres gjennom selvfinansiering av kommunale avgifter og private investeringer. Men har de private husholdningene råd til å betale den prisen det koster å rehabilitere forsømt septik- og renseanlegg og kommunale ledningsnett? På landsbasis har kommunale avgifter økt med 50% fra 2018-2023 (SSB). For Oslo er det forventet en ytterligere økning på 63% fram mot 2027. Dette begynner å bli en usosial kostnadsbelastning. Kommunale avgifter er lik for alle husholdninger uavhengig av inntektsnivået til familiene.

Så vil det kunne bli sagt at mer må finansieres over kommunalt budsjett. Men få kommuner har penger til overs. Kommunen må dermed redusere i andre tjenester for å kunne prioritere forbedret kvaliteten på utslippene til vann og vassdrag. I tillegg er avløpsledninger i mange kommuner så slitne, at de forårsaker betydelige lekkasjer på vei til renseanleggene.

Kommunene tar dette ansvaret på alvor, og har særlig de siste to årene økt sin andel til investeringer for vann og avløp. Men det skremmende ved en ellers positiv utvikling, er at kommunenes investeringer i skole er tilsvarende redusert (SSB). Dette er en farlig vei å gå! Barn og unge er de som skal overta etter oss som nå er i yrkesaktiv alder. Deres utdanning er helt avgjørende for nasjonens fremtid. Denne utviklingen kan derfor ikke fortsette. Staten må på banen. Vi kan ikke lengre stå å peke på hverandre. Det er vår felles interesse å bevare Oslofjorden og havområdene våre generelt. Dette er vi også forpliktet til gjennom Bærekraftsmålene, og med tanke på de som kommer etter oss.

Vi har hatt en betydelig velstandsvekst gjennom oljefunnene vi gjorde på slutten av 60-tallet. Denne veksten har bidratt til befolkningsvekst. Nå er det på tide at noe av det som er oppspart i oljefondet blir brukt på opprydning etter den velferdsfesten vi har hatt.

Vestfold Senterparti mener følgende tiltak må på plass nå:

- Statlige øremerkede midler til rehabilitering av kommunale avløpsnett og renseanlegg.
- Opprettholde særskilt tilskudd til kommuner rundt Oslofjorden som må investere i nitrogenrensing. Kommunale samarbeidsprosjekter skal prioriteres.
- Finansieringsordninger til oppgradering av private spredte avløp.